

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra blízkovýchodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Aneta Obtulovičová

Název práce: Využitie ľudových metód liečiteľstva v súčasnej ománskej spoločnosti

Oponoval: Mgr. Veronika Sobotková, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE

Hlavním cílem práce bylo představit a zmapovat jednotlivé prvky lidového léčitelství v Ománu, tedy rostlinnou léčbu a hlavní léčebné metody. Tento základní cíl byl splněn. U dílčích cílů šlo o částečné splnění, spíše však kvůli jejich zbytečně širokému rozptylu než kvůli nenaplnění hlavní vize celé práce (viz dále).

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Práce patří k obsahově náročnějším, nejsou ucelené studie věnující se problematice. Velká část práce vychází ze zjištění pocházejících z terénního výzkumu diplomantky, což dává studii skutečnou hodnotu. Autorka mluvila s 12 léčiteli. Jejich léčebná praxe je zdokumentována i v sérii fotografií, které jsou umístěny v příloze práce, jedná se velmi unikátní a hodnotný materiál.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Jazykový projev je odpovídající, v práci jsou jen zřídka přepisy (gramatiku slovenštiny nemohu hodnotit). Grafická úprava i kvalita fotografií je výborná.

Členění kapitol je srozumitelné, i když nevím, proč první z popisovaných rostlin (*tafar at-tajs*) nemá vlastní kapitolu jako ostatní.

Přepisy jsou vedeny v textu konzistentně (proč je někdy mezera za pomlčkou?), v závěrečné bibliografii ale odlišným způsobem. Taktéž nekonzistentní je *golāb* s makronem na str. 40.

Citace a odkazy na literaturu jsou zpracovány pečlivě. Velmi nestandardně je veden odkaz na respondenty, v textu „(R8)” – standardně se uvádí pod čarou jako: Respondent 8, osobní rozhovor, dne....

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Základní problém práce je v nezvládnuté metodologii, což se odráží i v celkové struktuře. Předně, studie si vytkla zbytečně rozsáhlé množství dílčích cílů (viz v samotném úvodu): zjistit, kdy lidé vyhledávají lidové léčitele, postavení lidového léčitelství na mezinárodní odborné scéně, aktuálnost Prorocké medicíny u obyvatelstva, škodlivé účinky „těchto“ metod léčitelství (zřejmě Prorockého i lidového), zjistit propojení tradičního léčitelství a moderní medicíny. Není mi navíc jasné, proč jsou stanoveny cíle pro terénní výzkum zvláště, když má tento sloužit celkovému záměru práce. Stanovené hypotézy (taktéž v úvodu) zasahují jen některé ze stanovených cílů: 1. Ománské obyvatelstvo zná tradiční prvky a techniky lidové medicíny, 2. Příznivci lidové medicíny budou především z rurálních oblastí, 3. Pro léčebné účely bude využíváno široké spektrum ománské flóry. Práce samotná sleduje hlavní vytčený cíl: představit ománskou lidovou medicínu. Odpovědi na dílčí otázky jsou v ní ale spíše skryté, než aby byly čtenáři jasně a srozumitelně předloženy (až na kapitolu o nežádoucích účincích), případně se odpovědi jasně nedozvíme (např. zda jsou příznivci spíše z rurálních oblastí).

Další otázku budí strukturálně neobvyklé vyčlenění výzkumu na konec práce. Metodika výzkumu měla být představena hned na začátku, hned za cíli, výzkumnými otázkami a hypotézami. A zjištění terénního výzkumu mělo být začleněno postupně do struktury práce. Jestli jsem dobře pochopila, tak respondenti autorku práce jednak zasvěcovali do své léčebné praxe (nebo výroby léčiva), což je v těle textu, a jednak odpovídali na výzkumný skript (zřejmě svázaný s hypotézami?), což je pouze na konci. Ale jista si nejsem, což taktéž vypovídá o nejasné a zmatené představené metodologii. Detailem je, že v rámci popsaných metod se nejednalo o „zúčastněné pozorování“, ale nezúčastněné pozorování. Celkově, výše popsanému metodologickému relapsu nerozumím, záměr práce je úplně jasný (a hlavní obsah práce mu odpovídá). Autorka si ho zbytečně zkomplikovala umělým vytyčováním otázek a hypotéz místo toho, aby se prostě a jasně soustředila na podstatné.

V úvodu práce jsou vymezené pojmy jednotlivých druhů medicíny, není ovšem jasné, proč zde je i beduínská medicína a arabsko-islámská, se kterou dále text vůbec neoperuje. Tyto pojmy měly být spíše vysvětleny v kontextu vývoje lidových metod, tedy v následující kapitole, která je beztak příliš krátká a nepropojuje předešlé koncepty. Text dále totiž používá termíny lidová medicína, tradiční medicína, Prorocká medicína – rozděluje je např. ve výzkumných otázkách, ale nevysvětluje, jak jsou dnes odděleny, nebo zda lidová medicína obsahuje prvky Prorocké medicíny.

Kapitola 3. o všeobecné zdravotní péči v Ománu je vhodná pro kontext, i když mohla být více zaměřená na problematiku.

Další kapitoly o rostlinné léčbě a léčebných praktikách tvoří jádro studie. Část o rostlinné léčbě mohla být rozhodně kratší (nekonečné části o výrobě růžové vody jsou naprosto zbytečné), v této části bych také uvítala častější odkazy na zdroje, které dost chybí. Tuto část také prodlužují strukturálně „bludné“ podkapitoly typu „univerzita v Nizwe“, výpovědi respondentů šly také začlenit do kapitoly přirozeněji a citlivěji.

Kapitoly o léčebných praktikách jsou beze sporu nejzajímavějšími částmi práce.

V práci jsou některé obsahové chyby: např. na str. 18 je uvedeno, že Prorok kauterizaci zakázal, zatímco na str. 65 se odkazuje na jiný hadíth (konkrétně neuveden), kde je kauterizace pouze nedoporučená, ne zakázaná. Doporučení Proroka z 8. století (na str. 88) je co?

Metodologické výtky jsou závažné, přesto je třeba znovu vyzdvihnout obsahovou hodnotu práce. Po několika málo metodologických úpravách a celkovém zhuštění textu by šlo o velmi pěknou studii.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři)

1. Osvětlete vztah lidové medicíny a Prorocké medicíny v současném Ománu.
2. Osvětlete lépe metodologický záměr projektu, zejména roli respondentů.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

Velmi dobře

Datum:

12. 6. 2020

1. DÍL PRÁCE

První část práce je věnována... (faint text describing the first part of the work)

2. DŮKAZOVÉ ZPRACOVÁNÍ (výběr...)

První část... (faint text describing the evidence processing part)

3. Závěrečná část práce... (faint text describing the final part of the work)

První část... (faint text describing the final part of the work, including a conclusion)